ESPERANTO PANORAMA

Tweemaandelijks tijdschrift
12de jaargang
nr. 72 (6)
nov.-dec. 1981

Nieuwe bibliografie over Esperanto

Het samenstellen van een bibliografie — lijst van boeken en dokumenten over een bepaald thema — is een tijdrovende en vaak afstompende bezigheid. Toch is er nood aan bij al diegenen die materiaal nodig hebben, literatuur willen opzoeken, verhandelingen willen schrijven...

Een belangrijke stap voorwaarts betekent de recent verschenen *Flandra kaj Nederlanda Esperanto-Bibliografio* van Guido Theys, een met „grote onderscheiding'' bekroond graduaatsrapport aan de biblioteekschool te Antwerpen.

De bibliografie start als volgt:

> Graag hadden wij deze inleiding begonnen met het een of ander citaat om aan te tonen dat het samenstellen van een bibliografie niet altijd een saaie aangelegenheid hoeft te zijn. Doch wij hebben daarvan afgezien. Het is onnodig de werkelijkheid te verbloemen.

Inderdaad, wij hebben deze student ook in onze linguïstische bibliotheek zien zwoegen. Het ontrafelen van verwarrende pseudoniemen, het situeren van niet-gedateerde werken, het achterhalen van ontbrekende schakels in een bepaald œuvre... alle hinderpalen bij het opstellen van een volledige lijst.

Guido Theys bakende zijn terrein wel sterk af: werden gecatalogeerd alle boeken over Esperanto die verschenen zijn in Vlaanderen en Nederland. We vinden er dus o.a. alle leerboeken die ooit verschenen, woordenboeken, informatiebrochures over Esperanto, taalkundige werken enz.

Iedereen zette wel grote ogen op toen het werk uiteindelijk verscheen: een boek van **91** pagina's op groot formaat... Een kanjer om U tegen te zeggen.

Er bestaan plannen om dit werk op kleine schaal uit te geven voor biblioteken, Esperantogroepen e.d. Wie zich voor de uitgave interesseert kan zich zonder verbintenis opgeven bij de Vlaamse Esperantobond, Arsenaalstraat 5, B-2000 Antwerpen.

De jonge Parijzenaar François Lo Jacomo behaalde zijn doktorstitel aan de beroemde Sorbonne-universiteit. Tema van zijn thesis was: Vrijheid en autoriteit in de evolutie van het Esperanto.

ESPERANTO-PANORAMA

Tweemaandelijks tijdschrift uitgegeven door de Vlaamse Esperantobond, v.z.w.

Redaktie en administratie België
Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen; ☎ (031) 34.34.00.

Administratie Nederland
Esperanto-Centrum Nederland, Riouwstraat 172, 2585 HW Den Haag.

Abonnementen
Gewoon abonnement: 100 fr. in België, 6,60 *f* in Nederland en 125 fr. of 8,25 *f* voor alle andere landen.

Steunabonnement: 200 fr. in België, 13,20 *f* in Nederland en 250 fr. of 16,50 *f* voor alle andere landen.

Vijfjarig abonnement: 400 fr. in België, 26,40 *f* in Nederland en 500 fr. of 33 *f* voor alle andere landen.

Vijfjarig steunabonnement: 800 fr. in België, 52,80 *f* in Nederland en 1000 fr. of 66 *f* voor alle andere landen.

Levenslang abonnement: 2500 fr. in België, 165 *f* in Nederland en 3125 fr. of 206,25 *f* voor alle andere landen.

Levenslang steunabonnement: 5000 fr. in België, 330 *f* in Nederland en 6250 fr. of 412,50 *f* voor alle andere landen.

Advertenties
1/1 blz. 1950 fr.* of 135 *f*
1/2 blz. 1250 fr.* of 85 *f*
1/3 blz. 990 fr.* of 65 *f*
1/4 blz. 750 fr.* of 50 *f*
1/8 blz. 450 fr.* of 30 *f*
Kleine advertenties: 10 fr.* of 0,66 *f* per woord
Advertenties in 6 opeenvolgende nummers: 5 x de prijs van 1 advertentie.
(* inclusief BTW)

Rekeningen
Voor België: 000-0265338-43 t.n.v. Vlaamse Esperantobond, Antwerpen.
Voor Nederland: 3583975 t.n.v. Esperanto-Centrum Nederland, Den Haag.

Redakteurs
Anne Tilmont en Paul Peeraerts.

Verantwoordelijke uitgever
P. Peeraerts, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen.

Esperanto-Panorama verschijnt de 1ste van iedere oneven maand.

Bijvoegsels bij Esperanto-Panorama worden slechts toegestaan als ze keurig gedrukt zijn en in onberispelijk Nederlands of Esperanto opgesteld. Ze moeten bedrukt zijn met de vermelding „Bijvoegsel bij Esperanto-Panorama nr. ..." gevolgd door het nummer waarbij de bijlage dient te worden gevoegd en aan het redaktieadres bezorgd uiterlijk de 14de van de even maand. De kosten door het bijvoegen van het drukwerk veroorzaakt, worden gefaktureerd.

Teksten voor publikatie moeten op het redaktie-adres toekomen uiterlijk de 1ste van de even maand.

De redactie heeft het recht ingezonden teksten, advertenties of bijvoegsels te weigeren. In geval van discussie beslist het Bestuur van de Vlaamse Esperantobond.

Overname van artikels is vrij, mits een presentexemplaar aan de redaktie wordt gezonden.

Taal — **Hameren**
Kultuur — **Plamuren**
Hobby's — **schilderen**
Reizen — **Houtzagen**

Esperanto heeft vele facetten, ook erg materiële.
Nu, ter zake: wij hebben tot eind december voor het nieuw Esperanto-huis te Antwerpen nog hulp nodig, veel hulp. Iedereen welkom om mee de handen uit de mouwen te steken; inlichtingen op de redaktie.

Nieuwe lidmaatschapsstructuur bij de Vlaamse Esperantobond

Geregeld ontvingen we reeds klachten, dat de lidmaatschapsstructuur van FEL vrij ingewikkeld was. Steeds moesten de "lokaj kasistoj" eraan te pas komen om te berekenen hoeveel een bepaalde familie nu eigenlijk wel schuldig was.
Vanaf nu is alles eenvoudiger: 100 fr. per persoon, zonder uitzondering. Wie dat te weinig vindt, mag steeds wat meer geven natuurlijk! Alle details vindt u op het aansluitingsformulier dat bij dit nummer van Panorama is gevoegd. Dat formulier kunt u samen met de betaling aan een plaatselijke Esperantogroep (aangesloten bij FEL) bezorgen of rechtstreeks aan de zetel van FEL, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen.
Voortaan kunt u ook abonnementen op de belangrijke tijdschriften via dat centrale adres bestellen. Ook daarover vindt u meer op bijgevoegd formulier.

ESPERANTOKURSUS VOOR ZELFSTUDIE

1. Vier leerboekjes, in totaal 232 blz.
2. Aparte woordenlijst met de Nederlandse vertaling van alle termen in de kursus
3. Naar keuze vier plaatjes of een cassette
4. Een informatiebrochure over de Internationale Taal

DE KOMPLETE KURSUS KOST 630 FRANK OF 44 GULDEN (MET EEN C.J.P. PASPOORT: 430 FR.)

BESTELADRES:

Esperanto-Centrum
Arsenaalstraat 5
2000 Antwerpen

U.E.A.
Nwe Binnenweg 176
3015 BJ Rotterdam

ESPERANTO PROGRAMITA

Voor wie van het leven houdt... en van een biertje.

Het Bierhuis op de Grote Markt 10 te Brussel heeft nu ook Esperanto staan op zijn rondleidingcassettes. Esperanto wordt er aldus de 22e gebruikstaal.

De bezoeker krijgt informatie van het gebouw zelf, maar ook over het brouwen van bier. Voor wie een rondleiding alléén een beetje te droog vindt: bij de toegangsprijs van 20 BF (een peulschil!) is een echte pint bier inbegrepen.

Open van 10 tot 12 u. en van 2 tot 5 u. — gesloten op zondag. Groepen kunnen schriftelijk reserveren (ook op andere uren); vanaf 30 man betaalt u slechts 10 BF.

Is het u ook al opgevallen dat in de rubriek UITGEPERST zoveel Nederlandse knipsels verschijnen — en zo weinig Vlaamse?

En toch verschijnt er veel over Esperanto en over taalproblemen in de Belgische kranten. Alleen blijken de Nederlandse lezers ijveriger met de schaar om te springen. Niet alleen om de rubriek UITGEPERST te stofferen hebben wij al deze uittreksels nodig; wij houden ook graag ons knipselarchief up to date.

In juni van dit jaar verscheen bij Info-Servo (Bismarckstr. 28, D-3550 Marburg) de eerste uitgave van het esperantisten-adressenboek TEA: Tutmonda Esperantista Adresaro. In tegenstelling tot het jaarboek van de Wereld Esperanto-Organisatie (UEA), dat ook in juni verscheen, staan in TEA niet alleen adressen van leden van een bepaalde vereniging, maar Esperanto-sprekers van allerlei aard. Naast de adressen zijn ook enkele gegevens opgenomen als geboortedatum, hobbies en beroep, waardoor ook "vakkontakten" door TEA mogelijk worden.

Verder is een lijst van Esperanto-verenigingen opgenomen in TEA; in het Jarlibro van UEA staan darover wat verdere inlichtingen.

Ook jouw adres kan in TEA opgenomen worden. Als je daarvoor voelt kun je een speciale briefkaart daarvoor aanvragen bij de Info-Servo (sluit wel even een internationale antwoordkoupon bij die je in elk postkantoor kunt kopen). TEA kun je bestellen door storting van 8,-DM op postrekening 2979 08 - 600 Frankfurt, t.n.v. Info-Servo met vermelding van TEA.

Uit Oost...

Japana Esperanto-Instituto peras internacian korespondadon. Tiu, kiu deziras korespondi kun japanaj gesamideanoj, skribu al jena adreso preslitere kun detala klarigo pri nomo, sekso, aĝo, profesio, hobio, kaj se eble portreto. Japana Esperanto-Instituto, Waseda-mati 12-3, Sinzyuku-ku, Tokio 162, Japanio.

20jara studento deziras korespondi pri ĉio. Antoni Pawlovski, PL-08-203 Korczew, Dabrova 17, Pollando.

en West...

Niet alleen de Japanners hebben zich georganiseerd om te korresponderen. Ook bij ons wordt er ijverig gewerkt aan het leggen van deze boeiende en persoonlijke vorm van internationale kontakten.

De Vlaming Stephan Luyten leidt een internationale korrespondentiedienst die een boekje uitgeeft met namen en adressen. Alle talen worden aangenomen. Er zijn dan ook al aanvragen voor Esperanto toegekomen.

Om deze kandidaten te helpen werd onlangs een formulier vertaald in de Internationale Taal. Op een vrij gedetailleerde vragenlijst komen alle gegevens voor die interessant kunnen zijn voor de pennevrienden: voorkeur en hobby's, gebruikte talen, enz. Alle inlichtingen: Stephan LUYTEN, Hendrik Placestraat 45, B-172O GROOT-BIJGAARDEN/-DILBEEK. Belgie. Telefoon: 02/465.34.00.

20jara komencanto volas korespondi: Bruno Prévot, BB Liseron, Brest Naval 29240, Francujo.

Ik toorde dranig de heppige spoeterd met mijn drazel, en hij bepiende me.

Indien u de diepere betekenis wil doorgronden van deze zin... de sleutel vindt u op p.11

Uit Oost, naar West

Geen korrespondentierubriek onder deze titel, wel een warme oproep voor hen die een daadwerkelijke kulturele uitwisseling met de Oostbloklanden willen stimuleren.

Om dit mogelijk te maken is er echter een vrij omslachtige procedure nodig omdat de valuta niet kunnen ingewisseld worden. Mensen uit de Oostbloklanden kunnen daarom zelden of nooit de onkosten betalen voor hun verblijf in het Westen.

De Esperanto-Jongeren stellen twee formules voor om een uitwisseling wel mogelijk te maken.

★ Jongeren die in '83 naar het Internacia Junulara Kongreso in Hongarije willen trekken: jullie betalen voor een Hongaarse jongere gedurende een week zijn kosten gedurende een reis of kongres in het Westen — kongreskotizo, eten, basisbehoeften... In ruil daarvoor krijg je zelf een gratis kongresverblijf in Hongarije. Je betaalt enkel voor de reis — de rest wordt ter plaatse voor je geregeld.

★ Volwassenen kunnen op 2 manieren helpen:

— U kan zelf op reis gaan naar een Oostblokland naar keuze. Weer betaalt een gastvrouw of -heer alle plaatselijke onkosten voor . Hij of zij kan dan op zijn/haar beurt gedurende een zelfde periode/tijdsduur naar hier komen — op uw Westerse kosten dan uiteraard.

— Ofwel patroneert u de verblijfsonkosten van een bepaald persoon — zonder een specifieke wederdienst te verlangen.

Alle inlichtingen: Fleja, Arsenaalstraat 5, 2000 Antwerpen. Tel. 031/16.05.05.

Internationale Bedevaart naar Banneux

Op zondag 12 september had voor de 4de maal een internationale bedevaart plaats van esperantisten naar Banneux. De vorige jaren was alles nog al in discretie gegaan, zonder veel vertoon naar buiten; een beetje stil achter de muren van het Mater Dei instituut. Telkens was er een flinke opkomst uit verschillende landen. Dit jaar echter is de groep meer in het daglicht gekomen. Er was natuurlijk een mis in het Esperanto, er werd gebeden, een kruisweg gedaan, lezingen gehouden, enz. Dit feit heeft velen de ogen geopend en doen inzien dat het lastige taalprobleem enkel maar positief kan opgelost worden met één enkele hulptaal.

In Korea zijn drie parlementairen esperantist.

AALST

ESPERANTOGROEP AALST
Inlichtingen: de hr. de Wit, Ninovestraat 157, 9440 Erembodegem, ☎ (053) 70.53.68.
Bijeenkomsten: de laatste dinsdag van de maand in de jeugdbibliotheek Kattestraat 31 (2de verdieping).

ALKMAAR

NEA-SEKCIO
Inlichtingen: mevr.F. Bakker-Kroon, Meester Quantplein 2, 1862 GB Bergen, ☎ (02208) 4582.
Bijeenkomsten: de 3de maandag van de maand.

ALMELO

NEA-SEKCIO
Inlichtingen: mevr. A.J.B. Vrolijk-Hemelman, Hofkampstraat 33, 7607 NB Almelo.
Bijeenkomsten: de 3de woensdag op het bovenstaande adres.

AMSTERDAM

SAMENWERKINGSCOMITÉ
Inlichtingen: de heer J. Tensen, Churchilllaan 100, 1078 EL Amsterdam, ☎ (020) 79.54.06.
Bijeenkomsten: AKKE-konversatie bijeenkomsten elke dinsdag om 20 u. in het Centraal Station, laatste deur op het eerste perron (oostzijde, 2b) in, daarna 1 verdieping hoger.
Inlichtingen: J.A. Hardeveld, ☎ (075) 28.70.18.

ANTWERPEN

KONINKL. ESPERANTOGROEP „LA VERDA STELO", v.z.w.
Inlichtingen: ☎ (031) 40.30.92 of 16.05.05.
Bijeenkomsten: in het Esperantohuis, Frankrijklei 140. Het klublokaal is open vrijdag vanaf 18 u. en zondag van 10 tot 13 u. De programma's die hieronder vermeld staan, beginnen om 20 u.

1 nov.: geen bijeenkomst.
6 nov.: de heer Huys (Gent) spreekt over zijn stad (met dia's).
13 nov.: Internationale avond. De heer Ilow (Australië) geeft een voordracht met lichtbeelden over zijn land.
20 nov.: Jeugdavond. De heer P. Peeraerts presenteert zijn kwis „Ken uw taal".
23 nov.: Konversatieavond.
27 nov.: De heer G. Maertens (Brugge) spreekt over Brazilië (met dia's).
4 dec.: De heer E. Symoens spreekt over „De evolutiedrempel in de ontwikkelingslanden", vervolg op een vroegere avond over dit thema. Mogelijkheid tot debat.
11 dec.: Internationale avond en Zamenhofavond. De heer Ghadimi (Iran) spreekt over Lydia Zamenhof die hij persoonlijk kende.
18 dec.: Jeugdavond. Rik de Roover vertelt.
20 dec.: Kerstfeest voor de kinderen. **Vooraf inschrijven** a.u.b. voor 15 nov.
25 dec.: Geen bijeenkomst.
31 dec.: Wij vieren van oud naar nieuw. **Inschrijven noodzakelijk.** Meer gegevens volgen.
3 jan.: Wij komen elkaar nieuwjaar wensen vanaf 16 u. Geen vergadering van 10 tot 13 u.
8 jan.: Internationale avond.

ARNHEM

NEA-SEKCIO
Inlichtingen: de heer A. van den Brul, Borenbrugstraat 4, 6814 DR Arnhem, ☎ (085) 42.46.19.

BERINGEN

BERINGSE ESPERANTOGROEP
Inlichtingen: Paalsesteenweg 10, 3950 Beringen.
Bijeenkomsten: de 2de donderdag aan de Rozenlaan 5.

BLANKENBERGE

BLANKENBERGSE ESPERANTOGROEP
Inlichtingen: Koninginnelaan 14, 8370 Blankenberge.
Bijeenkomsten: elke woensdag om 20 u. op het bovenstaande adres.

BRUGGE

BRUGSE ESPERANTOVERENIGING „PACO KAJ JUSTECO"
Inlichtingen: St.-Klaradreef 59, 8000 Brugge.
Bijeenkomsten: de 2de en 4de donderdag in Diogenes, Schaarstraat 96.

BRUGSE ESPERANTOGROEP
Inlichtingen: Filips de Goedelaan 18, 8000 Brugge.
Bijeenkomsten: elke dinsdag om 20 u. op het bovenstaande adres.

ESPERANTOJEUGD BRUGGE
Inlichtingen: Sikkelstraat 61, 8000 Brugge.
Bijeenkomsten: de 2de en 4de donderdag in Diogenes, Schaarstraat 96.

BRUSSEL

BRUSSELSE ESPERANTOGROEP
Inlichtingen: Missionarissenlaan 39 b 5, 1080 Brussel, ☎ (02) 569.07.62.
Bijeenkomsten: Normaal elke tweede dinsdag om 19.45 u. in de Gretrystraat 26. Het programma vindt u in „Esperanto aktuala" (abonnement 50 fr. op rek. 961-0907453-13 van „Brusela Esperantista Grupo", Sperwerlaan 86 b 5, 1150 Brussel).

EUROPEES ESPERANTOCENTRUM
Inlichtingen: Montoyerstraat 37 b 24, 1040 Brussel, ☎ (02) 513.59.95.

DEN HAAG

NEA-SEKCIO
Inlichtingen: Mevr. I.M.J. Dijkhoff-Lenze, van Trigtstraat 20, 2597 VZ Den Haag, ☎ (070) 24.39.23.
Bijeenkomsten: de 2de en 4de woensdag om 20 u. om 20 u. in het Esperantohuis, Riouwstraat 172.

TANEF (Naturamikoj-esperantistoj)
Inlichtingen: Mevr. van der Horst, Hengelolaan 1158, 2544 GT Den Haag, ☎ (070) 66.65.47.
Bijeenkomsten: de 2de en laatste maandag om 20 u. in zaal Nigrotje, Maarseveenstraat 2.

DEURNE

ESPERANTO DEURNE
Inlichtingen: Mevr. Leuntjes, Eksterlaar 74, 2100 Deurne, ☎ (031) 21.28.53.
Bijeenkomsten: de 2de woensdag op hetzelfde adres.

ARBEIDERSESPERANTISTEN
Inlichtingen: J. Bonte, Ruggeveldlaan 635 b 2, 2100 Deurne.
Bijeenkomsten: de 3de dinsdag om 20 u., kasteel Bisschoppenhof, Spanhovenstr.

DILSEN STOKKEM

ESPERANTOGROEP STOKKEM/DILSEN
Inlichtingen: Arnold Sauenlaan 47, 3650 Stokkem, ☎ (031) 49.50.06 (na 19 u.).
Bijeenkomsten en dienstbetoon: de 1ste en 3de zaterdag om 16 u. in het Cultureel Centrum, Rijksweg.

DRACHTEN

ESPERANTOCENTRUM
Inlichtingen: De Nijverheid 4, 9207 DK Drachten, ☎ (05120) 10.851.
Cursussen: voor beginnelingen en gevorderden. Vraag inlichtingen.

EDEGEM

ESPERANTOGROEP EDEGEM
Inlichtingen: de heer Durwael, P. Gilsonlaan 5, 2520 Edegem, ☎ (031) 40.30.92.

EINDHOVEN

ESPERANTO-KLUBO EINDHOVEN
Inlichtingen: de heer R. Bossong, Floraplein 23, 5644 JS Eindhoven, ☎ (040) 11.41.62.
Bijeenkomsten: de 2de donderdag om 20 u. in de Triangelzaal A van het P.O.C.

GENT

GENTA ESPERANTO-GRUPO „LA PROGRESO"
Inlichtingen: Brusselsesteenweg 385, 9219 Gentbrugge, ☎ (091) 30.13.01.
Bijeenkomsten: de 2de en 4de vrijdag in zaal Vooruit, St.-Pietersnieuwstraat 23.

GENTA ESPERANTO-KLUBO
Inlichtingen: Belgradostraat 43, 9000 Gent, ☎ (091) 23.56.40.
Bijeenkomsten: de 1ste woensdag om 20 u.

GRONINGEN

NEA-SEKCIO
Inlichtingen: Esperanto-Centrum, Berkelstraat 5, 9725 GT Groningen, ☎ (050) 25.98.46.
Bijeenkomsten: in het gebouw Filadelfia, Dirk Huizingastraat 17.

UJE (afd. Groningen van de Nederlandse Esperantojeugd)
Inlichtingen: Mispellaan 25, 9741 GJ Groningen, ☎ (050) 77.39.60.
Bijeenkomsten: de 3de vrijdag in „De Wigwam", Hora Siccamasingel 202.

HAARLEM

NEA-SEKCIO „KOMPRENADO FARAS PACON"
Inlichtingen: G. Duivis, Kemphaanlaan 3, 2104 BK Heemstede, ☎ (023) 28.46.02.
Bijeenkomsten: eenmaal in de 14 dagen (donderdags).

HASSELT

ESPERANTO HASSELT
Inlichtingen: Ir. J. Christiaens, Just. Lipsiusstraat 26, 3500 Hasselt.
Bijeenkomsten: de 2de maandag.

HILVERSUM

NEA-SEKCIO „DREVES UITERDIJK"
Inlichtingen: Mej. Middelkoop, Jonkerweg 11, 1217 PL Hilversum, ☎ (035) 43.320.

FLE-SEKCIO
Inlichtingen: Mevr. M. Dee-Tervoren, J. Catsstraat 10, 1215 EZ Hilversum, ☎ (035) 12.717.

KALMTHOUT

LA ERIKEJO
Inlichtingen: Rozendreef 33, 2180 Kalmthout, ☎ (031) 66.99.88.
Bijeenkomsten: de laatste donderdag in het parochiecentrum van Heide.
26 nov.: de heer P. de Smedt (Dendermonde) vertelt over zijn reis naar het Esperanto-Wereldkongres (48 pacaj batalantoj el 15 nacioj suferas Sud-Amerikon).
17 dec.: jaarlijksavondmaal – inlichtingen volgen.

KORTRIJK

LA KONKORDO
Inlichtingen: Oudenaardsesteenweg 158, 8500 Kortrijk, ☎ (056) 22.00.11.
Bijeenkomsten: elke woensdag om 19.30 u., Passionistenlaan Jeugdherberg.

LEEUWARDEN

NEA-SEKCIO
Inlichtingen: Mevr. Y. Weidema, Goutumerdijk 18, Goutum.
Bijeenkomsten: om de 2 weken, 19.45 u., Ruiterkwartier 173.

LEUVEN

ESPERANTO 2000
Inlichtingen: Marc Vanden Bempt, Duisburgsestraat 12, 3030 Leuven.
Bijeenkomsten: de 1ste, 3de en 5de donderdag van 19.30 tot 21.30 u. in het Kon. Atheneum. Naamsestraat 69, behalve tiidens de vakantie.

MECHELEN	**MECHELSE ESPERANTOGROEP** *Inlichtingen:* de heer R. Saels, Lange Zandstraat 38, 2580 St.-Katheliјne-Waver, ☎ (031) 31.17.90. *Bijeenkomsten:* de 1ste maandag om 20 u. in het VTB-lokaal, O.L.Vrouwestraat 34.
MORTSEL	**ESPERANTOGROEP MORTSEL** *Inlichtingen:* Speeltuinlaan 14, 2510 Mortsel, ☎ (031) 49.50.06 of St.-Hathebrandstraat 8, 2510 Mortsel, ☎ (031) 49.50.24. *Bijeenkomsten:* iedere zondag om 10 u. (voor beginnelingen) en om 11 u. (gevorderden) in het Hof van Rieth, Molenlei 68.
NIJMEGEN	**ESPERANTO-KLUBO ZAMENHOF** *Inlichtingen:* Mevr. G.H.M. Wulfers, Lindanusstraat 16, 6525 PV Nijmegen, ☎ (080) 55.15.05. *Bijeenkomsten:* de 2de en 4de woensdag om 20 u. op hetzelfde adres.
ROTTERDAM	**ESPERANTO-GRUPO MERKURIO** *Inlichtingen:* de heer R. Moerbeek, ☎ (010) 36.15.39. *Bijeenkomsten:* de 1ste en 3de woensdag om 20 u., Provenierssingel 48. **FLE-AFDELING 2** *Inlichtingen:* Mevr. N. Vollegraaf, Dorpsweg 111A, 3082 LG Rotterdam, ☎ (010) 29.46.84. *Bijeenkomsten:* de 3 eerste donderdagen, Brabantsestraat 12. **SAT-RONDO** *Inlichtingen:* Mevr. N. Bout-van Veen, Tweede Pijnackestraat 12A, 3035 GJ Rotterdam, ☎ (010) 66.30.73. **PTT ESPERANTO-GRUPO „ESPERANTO ESTU NIA CELO" – NEA-SEKCIO** *Inlichtingen:* de heer L. van Duijn, Bellevuestraat 95, Dordrecht, ☎ (078) 13.69.03. *Bijeenkomsten:* elke woensdag om 20 u. in het postkantoor, Delftseplein (5de verdieping).
ST.-NIKLAAS	**ESPERANTOGROEP ST.-NIKLAAS** *Inlichtingen:* René Lutz, Fabiolapark 789, 2700 St.-Niklaas, ☎ (031) 76.54.21.
TESSENDERLO	**ESPERANTOGROEP TESSENDERLO** *Inlichtingen:* Willy Godeleine, Kerkstraat 13/1, 3980 Tessenderlo. *Bijeenkomsten:* elke 4de dinsdag.
TILBURG	**ESPERANTO TILBURG** *Inlichtingen:* de heer H. Appelo, Monfortanenlaan 100, 5042 CX Tilburg, ☎ (031) 68.04.73.
TURNHOUT	**KAMPINA ESPERANTO-GRUPO** *Inlichtingen:* de heer G. Duyck, Harmoniestraat 47, 2300 Turnhout, ☎ (014) 41.22.33.
UTRECHT	**SAMENWERKINGSCOMITE** *Inlichtingen:* de heer Punt, Maniladreef 73, 3564 JB Utrecht, ☎ (030) 61.69.67.
WILRIJK	**ESPERANTOGROEP WILRIJK** *Inlichtingen en Bijeenkomsten:* Doornstraat 22, 2610 Wilrijk, ☎ (031) 27.24.05 (alle dagen behalve woensdag tussen 10 en 12 u.). 31 okt.: Gezellige avond in de Kern te Wilrijk met bal. Aanvang 20.30 u. 28 nov.: Gezamenlijk bezoek aan Lier met zijn Zimmertoren. Inschrijven voor 20 nov. 9 dec.: Wafelbak voor de kinderen van onze leden. Inschrijven voor 3 dec. 22 dec.: om 10 u. gezamenlijk bezoek aan de Esperantoboekhandel en uitgeverij Sonorilo, Doornstraat 22, ter gelegenheid van de eindejaarsfeesten.
ZAANSTREEK	**ESPERANTO-CENTRUM** *Inlichtingen:* postbus 433, 1500 EK Zaandam, ☎ (075) 16.69.31.

uitge-PERSt

Geen kultuurimperialisme

Vele volkeren in de Derde Wereld zullen moeten terugkeren naar hun ware aard, naar hun eigen wezen, en zullen moeten afstand doen van het koloniale en neokoloniale kultuurjasje. Het is geen eenvoudige taak. Wie landen als India bekijkt — bijna een kontinent — begrijpt meteen dat de veelheid van talen voor een moderne staat problemen kan scheppen (een 15 inlandse talen zijn er gelijkberechtigd, maar er zijn nog vele andere talen). Andere landen worstelen met het probleem dat voorrang geven aan een of andere taal stammentwisten kan uitlokken, iets waar men overheen moet groeien. Maar voorrang geven aan een vreemde, Europese taal is vaak al te belachelijk en een echte rem op de ontwikkeling. Als Parijs Zaïre beschouwt als het "tweede land van de francité" dan werkt het alleen op de lachspieren, maar voor een Zaïrees is het een drama. Het is trouwens opvallend hoeveel jonge landen een werkelijke taalstrijd kennen (het Wolof in Senegal bv.). Kultuur is uiteraard meer dan taal, en er zijn dan ook belangrijke inspanningen nodig om volkeren terug te laten aanknopen bij een vaak toch wel boeiend en hoogstaand verleden, waar ook ter wereld. Wie geeft ons trouwens het recht om minachtend te spreken over andere kultuurpatronen? Ook dit behoort tot het kultuurimperialisme, een imperialisme dat al even verfoeilijk en verderfelijk is als alle andere vormen van imperialisme. Als Vlamingen hebben we dat wel duidelijk aangevoeld in de sprekende borden "Keer terug naar uw dorp", of in de dagelijkse behandeling in vele Brusselse zaken...

(Uit Vlaanderen in de Wereld december 1978)

Bas Terlouw uit Gouderak zond ons deze keer een heel pakket knipsels op uit drie advertentiebladen in zijn streek. Het blijkt dat er zowel bij de redaktie als bij het lezersbestand van deze kranten een enorme belangstelling bestaat voor het Esperanto. Er bestaan ook ernstige plannen om in de bladen te starten met een Esperanto-kursus — met persoonlijke begeleiding van de lezers door enkele leraren. Wij hopen van harte dat dit initiatief doorgaat, en dat de kursisten veel plezier beleven aan hun nieuwe hobby.

Proficiat aan Bas Terlouw voor zijn dynamische aanpak!

Met de regelmaat van de klok kunnen wij in de K. of in andere tijdschriften ingezonden brieven lezen over problemen die men in het buitenland had, vanwege taalmoeilijkheden (Els de Jong, Rijswijk K-2). Ondanks alle optimistische beweringen blijkt steeds maar weer, dat wij met onze op school geleerde moderne talen in deze "steeds kleiner wordende" wereld, i.c. het buitenland, steeds vaker talenkennis te kort komen. Het verbaast me daarom dat er niet meer mensen zijn, die - naast hun kennis van 1 of meer vreemde talen — niet de betrekkelijk geringe moeite nemen om esperanto (5 tot 10 x gemakkelijker dan andere talen!), gewoon vlug er bij te doen.

Met kennis van deze taal + het Jaarboekje van de Universala Esperanto-Asocio, waarin men o.a. vermeld ziet staan de namen, adressen, telefoonnummers enz. van duizenden UEA-afgevaardigden in honderden steden in meer dan 60 landen in de wereld, zal men zich een stuk zekerder kunnen voelen. Zij hebben zich beschikbaar gesteld juist met het doel anderen op velerlei gebied te helpen.

("Kampioen" ANWB juni 1981)

Taalmoeilijkheden oorzaak van vele narcosefouten

Narcosefouten in Nederlandse ziekenhuizen worden voor een groot deel veroorzaakt door buitenlandse, vaak Britse, anesthesisten. Vooral taalproblemen en onbekendheid met de in ons land gebruikte methode en apparatuur kunnen leiden tot voor de patiënt vaak fatale ongelukken.

De Engelse anesthesisten worden door ziekenhuizen naar ons land gehaald omdat er hier nog steeds een groot tekort aan deze specialisten is. "De buitenlanders komen aan en gaan een uur later soms al aan het werk. Zonder te weten met welk personeel ze samenwerken, zonder kennis van de apparatuur. En het Nederlandse personeel heeft door de taalproblemen vaak niet in de gaten wat de kwaliteiten van de betreffende buitenlandse anesthesist precies zijn".

(Artikel zonder bronvermelding)

Vertaalfout met dynamiet

Een op zichzelf kleine fout in de vertaling van de tekst van Haigs toespraak in West-Berlijn kan tot grote verwarring en mogelijk tot konflikten tussen de NAVO-bondgenootschappen voeren. In de oorspronkelijke toespraak zei Haig namelijk dat de onderhandelingen met Moskou alleen succesvol kunnen zijn "als de NAVO zijn plannen tot modernisering van de middellange afstandsraketten voortzet (if NATO proceeds with its plans etc.)". In de Duitse vertaling luidde deze zin echter: "Als de NAVO zijn plan uitvoert (ausfuhrt)". Gezien de heftige discussies juist op dit punt wat betreft de ontwapening binnen het bondgenootschap, waarbij het gaat om plaatsen of niet plaatsen van de nieuwe atoomraketten en waarbij Nederland een vooraanstaande rol speelt, kan zo'n foutje tot grote misverstanden over de politieke koers van het bondgenootschap leiden. De Duitsers hadden zich gelukkig gedekt door boven de vertaling voor de journalisten te zetten dat deze "officieus" was.

(Uit "Het Binnenhof dd 14/09/81)

Is Esperanto niet heel moeilijk te leren voor Chinezen en Russen? *zie op p.11*

Nieuw abonnementsgeld voor Esperanto-Panorama"

Tijdens zijn algemene jaarvergadering heeft de Vlaamse Esperantobond beslist het abonnementsgeld voor Esperanto-Panorama voor 1982 te verhogen tot 100 fr. per jaar. Het blijft een peulschil, dat geven we graag toe. We hopen dan ook spoedig deze peulschillen op onze postrekening nr. 000-0265338-43 te mogen ontvangen. Voor Nederland blijft de bijdrage onveranderd, "dank zij" de devaluatie van de frank. Met 6,60 gulden per jaar zijn we al tevreden. Meer details vindt u op blz.2.

Is Esperanto enkel op Westerse talen gebaseerd? *zie op p.11*

Rechtzetting

Jaja, wij weten het wel. Toen wij in september trots aankondigden dat de nieuwe Esperanto-Kuifjes er waren... (Wij hadden ze met eigen ogen aanschouwd!). Konden wij het weten dat ze pas weken later worden afgeleverd?
Onze verontschuldigingen voor de vertraging. Maar ze zijn er dan toch eindelijk gekomen. Ze zijn nu verkrijgbaar bij: Sonorilo (zie advertentie); de Vlaamse Esperanto-Jeugd, Arsenaalstraat 5, 2000 Antwerpen; TK/Stafeto, Miksebaan 65 A, 2130 Brasschaat en Universala Esperanto-Asocio, Nieuwe Binnenweg 176, 3015 BJ Rotterdam.

Wie zich voor Esperanto interesseert, en er het fijne van af wil weten — weet vaak niet waar informatie te krijgen. Akkoord, er zijn boeken genoeg geschreven over het fenomeen van de Internationale Taal... maar hoe ingewikkeld, hoe duur, hoe tijdrovend en gespecialiseerd.
Toch ligt de oplossing voor de hand: het boekje **Esperanto, een Europese of een Aziatische taal?** geschreven door de expert Claude Piron, voor u, voor uw vrienden en voor alle mensen die voor *taal* belangstelling hebben: hoe zit Esperanto ineen — en waarom.

— Weet u soms het adres van de Esperanto-delegito in Sint-Niklaas?
— Kan u de afgevaardigde opzoeken van de Esperanto-Wereldbond in Dendermonde?
— Bij wie en waar kunnen radioamateurs, natuurvrienden, automobilisten, scouts e.v.a. terecht binnen de Esperantobeweging?
— Waar kan ik Esperanto-boeken kopen?
— Welke tijdschriften worden hier uitgegeven? (er zijn er 14!)
— In welke Vlaamse bibliotheken vind ik Esperanto-boeken?
en nog veel meer vragen... de antwoorden vindt u terug in:
Esperanto in Vlaanderen

Ons aanbod: "Esperanto, een Europese of Aziatische Taal?" kost normaal 100 fr., "Esperanto in Vlaanderen" 55 fr. Tot eind december bieden we ze aan tegen 80 fr. resp. 45 fr. Als u ze echter wil gebruiken om aan belangstellenden uit te delen, hebt u nog recht op een speciale offerte: vijf exemplaren van elk tegen totaal slechts 500 fr. (postrekening 000-0265338-43 t.n.v. Vlaamse Esperantobond, Antwerpen).

P.S. De krankzinnige zin die u terugvond op p.3, komt uit het boekje van Claude Piron. Het is een voorbeeld van een zin die ons wel als Nederlands in de oren klinkt, maar toch volledig wartaal is. (Beschouwingen over taalniveaus, verstaanbaarheid, klank en structuur van de zin)

VLAAMSE ESPERANTOBOND
ADRES VANAF 1 JANUARI:
FRANKRIJKLEI 140
2000 ANTWERPEN
TLF. (031) 34 34 00

Filatelisten, opgelet!
Het Universele Kongres dat in 1982 in Antwerpen wordt gehouden, kan al vast uitpakken met een eerste verwezenlijking: de uitgave van een specale postzegel ter ere van het kongres. Er zal ook een specifieke poststempel gebruikt worden. Ook het Internationaal Jongerenkongres in Leuven zal waarschijnlijk over een eigen poststempel beschikken.

*

François Mitterrand heeft aan de Arbeiders-Esperantisten (SAT-Amikaro) beloofd na zijn verkiezing een pro-Esperanto wetsvoorstel in te dienen.

*

De Britse parlementaire groep die positief staat t.o.v. Esperanto telt nu reeds 126 leden. Wie zei ook weer dat juist de Engelsen nooit de Internationale Taal zouden aanvaarden?

*

De cursus Esperanto Programita is nu verkrijgbaar in 70 Nederlandse bibliotheken.

*

Edward Koch, de burgemeester van New-York, heeft de week van 12 tot 18 juli uitgeroepen tot

International Friendship Esperanto-Week
Dit naar aanleiding van het congres van Noordamerikaanse Esperantisten dat in New-York plaatsgreep.
In zijn plechtige proklamatie benadrukte de burgemeester de praktische rol die Esperanto kan spelen bij een verbeterde kommunikatie tussen de gebruikers van 5000 talen in de wereld.

Vorig jaar tijdens een konferentie van de Wereld-Organisatie voor Toerisme werd een resolutie aangenomen op voorstel van de Hongaarse minister voor handel, die het belang van talenkennis voor het toerisme onderstreept en speciaal de rol die Esperanto in dat kader zou kunnen spelen.

★

In Chicago kan men Esperanto door de telefoon leren. Iedere les duurt 15 minuten. De kursus is voorbereid door het audio-visuele laboratorium van de universiteit van Illinois en de kursus is dag en nacht te beginnen...

★

Tijdens het poëzie-festival "Poetry International" dat in juni in Rotterdam werd gehouden funktioneerde ook een Esperanto-vertaaldienst.

★

Sinds maart van dit jaar zendt radio Havana iedere zondag Esperanto-kursussen uit. De lessen worden tegelijkertijd gepubliceerd in één van de grote kranten van de hoofdstad. De Cubaanse Esperanto-vereniging die pas enige jaren geleden is opgericht groeit flink.

★

Esperanto in de zakenwereld
De oudste Mexikaanse investeringsmaatschappij FIRME voert op dit ogenblik in het Esperanto een kampagne voor het stimuleren van investeringen in Mexico. In een aantrekkelijke brochure worden de spaar- en beleggingsmogelijkheden voorgesteld aan het internationale publiek. Adres: S-ro Martin L. Winant (K-16), Apartado Postal 11661, Mexico 11, D.F., MEXICO.